

Ústecké
proměny

SOUDNÍ VRCH V PROMĚNÁCH ČASU

Jeden z nejstarších fotografických snímků z doby kolem roku 1870 zachycuje domy v Labské, později Pražské ulici. Nad nimi se tyčí Soudní vrch se stavbou restaurace a tanečního sálu z roku 1848, tehdy nazývané Ferdinandova výšina. Tento objekt byl zbořen roku 1896 a na jeho místě postavena Větruše.

Soudní vrch nad krajskou metropolí, německy zvaný Gerichtsberg, si vysloužil své pojmenování podle toho, že zde byly vykonávány hrdelní rozsudky nad odsouzcenci. Tito nešťastníci sem přicházeli v doprovodu po tzv. Soudní stezce, vedoucí z opevněného města Bílinskou branou a most přes řeku Bílinu, až k úpatí vrchu a dále do kopce po něm až k popravišti. Jednalo se tehdy o dosti ponuré místo, kterému se ostatní lidé raději zdaleka vyhýbali. Popraviště už několik století neslouží a lidé na něj už dávno většinou zapomněli. Ze starých časů však zůstala dodnes zachována půlkruhová

kamenná stavba popraviště z roku 1574, kde odsouzcenci končili rukou kata. Soudní stezka, která sem vedla, byla poničena sesuvem půdy na přelomu 19. a 20. století. Popraviště zůstalo neoznačené a zarůstalo, takže se poměrně dobře zachovalo. V poslední době se směrem k němu rozrůstá zahrádkářská kolonie. V souvislosti s probíhajícími a plánovanými úpravami na Soudním vrchu se pak počítá s jeho záchranou, třebaže už popraviště nebude sloužit svým dřívějším účelům.

Soudní vrch má též svoji pověst. Kdysi tu měl stávat hrádek, jehož majitel se nesnášel

s měšťany a prováděl jim různé neplechty. Neustále je nějak provokoval, popichoval a vymýšlel si na ně nejrůznější nemilá překvapení. Například vystřeloval prakem dolů do města mršiny menších zvířat. Ústečtí měšťané se do určité míry tohoto podivína báli a snažili se mu pokud možno raději vyhýbat. Avšak jednou, když jejich míra trpělivosti už skutečně přetekla, vyčkali, až majitel hrádku od táhne kamsi na výpravu. Když pak u něho doma na Soudním vrchu zůstali pouze jen ženy, děti a starci, vtrhli ústečtí do hrádku a všechno tam zničili.

Ve třicátých letech 19. století patřil pozemek Soudního vrchu

Ústecká dominanta Větruše na Soudním vrchu prochází v současnosti rozsáhlou rekonstrukcí a svým vzrůstem.

občanu Janu Tomášovi, který zde roku 1839 nechal upravit cesty, aby tak umožnil výletníkům vyhlídky na Labské údolí. Roku 1848 zde došlo k výstavbě tanečního sálu s restaurací, přičemž místo se nazývalo Ferdinandova výšina. Když později budovy přestaly vyhovovat, byly roku 1895 vykoupeny, došlo k vypsání konkursu a roku 1896 k přijetí projektu ústecké stavební firmy Alvir Köhler, která už v roce 1897 dokončila novou dominantní budovu Větruši. Měla 25 m vysokou věž, která též sloužila jako rozhledna za vstupné 50 haléřů.

Ještě v osmdesátých letech sloužila zdejší restaurace veřejnosti, ale potom stále více celé zařízení chátralo. Na přelomu 20. a 21. století věž dokonce vyhořela. Zachránit historickou ústeckou dominantu Větruši se rozhodlo město Ústí nad Labem, když ji v roce 2001 zakoupilo v aukci finančního úřadu a pak do ní začalo vkládat nemalé finanční prostředky na obnovu vyhořelé věže, na demolici staticky narušené přístavby, na podezdění nových konstrukcí a další práce. První část rekonstrukce zahrnuje zprovoznění restaurace a vyhlídkové věže, opravu venkovní terasy, vybudování dětského hřiště a víceúčelového sportoviště, obnovu fasády a dokončení střechy. Druhá část se pak bude týkat ubytovacího provozu, vybavení a reprezentačních prostor.

PAVEL KOVÁŘ

Oblíbené vyhlídkové místo Ústečanů Větruše ještě před požárem na konci 20. století, kdy už zde vše chátralo.

Snímek z doby kolem roku 1900 zachycuje v popředí ještě starý železniční most, v pozadí pak Soudní vrch, kde už stojí od roku 1897 nová Větruše. Na kopci nepřehlédnete velký nápis Restaurant, který zval výletníky k návštěvě. Vila pod Větruší i řadová zástavba byla zničena při letěckém náletu v roce 1945.

Teplické
proměny

ZE ZÁJEZDNÍHO HOSTINCE HOTEL V CENTRU MĚSTA

Snímek z roku 1908 zachycuje ještě dvě samostatné hotelové budovy někdejšího hotelu Korunní princ Rudolf.

Současný pohled na nárožní část bývalého hotelu v prostorách křižovatky Masarykova - Školní. Dnes zde už ale chybí sousoší začleněné do nárožní niky.

Dnešní rušná křižovatka ulic Masarykova - Školní v centru města, se až do konce 18. století nacházela mimo původní městské jádro ohraničené ještě středověkými hradbami. Směrem od někdejší Krupské brány tudy vedla jen polní cesta do Trnovan a na tomto rozcestí odbočovala obdobná cesta směrem na Dubí. Nejednalo se však o rozcestí ledajaké, neboť bylo lemováno sousoším Kalvárie. A jelikož zde nestály ještě žádné domy, tak sochy, stojící na vysokém podstavci, bylo zdaleka vidět. Teprve až když došlo ke zboření městských hradeb a začalo se stavět i tady, začlenilo se sousoší do nárožní niky.

V devatenáctém století pak na této křižovatce stávaly proti sobě už dva hostince. Jeden z nich

představoval velký zájezdní hostinec Modrá hvězda, druhým se pak od třicátých let 19. století stal hostinec Město Rumburk. Právě ten od poloviny 19. století patřil Ignazi Püschlovi. Když jeho bratr roku 1858 odvážel zboží na trh do Plzně, požádal jej hostinský, aby tam nakoupil oves, který měli údajně mít Plzeňáci levnější než v Teplících. Jelikož však byl oves v Plzni právě tak drahý jako zde, nakoupil bratr raději v plzeňském Měšťanském pivovaru plnou fůru beček piva. Od té doby se také v Teplících pije plzeňské pivo.

Koncem padesátých let 19. století začal úspěšný hostinský Püschl hospodu přestavovat na hotel, a třebaže nebyl ještě zcela dokončen, pojmenoval jej na tehdy dobře znějící název - Korunní princ

Pohled na bývalý hotel Korunní princ Rudolf směrem od křižovatky Masarykova - Školní v roce 1910. Majitelem hotelu je tou dobou uváděn Josef Kekula. Právě zde se v dávných dobách nacházelo rozcestí polních cest, které zdobilo sousoší Kalvárie. Později došlo k jeho začlenění do nárožní niky, což je na snímku ještě patrné.

Fotografie z počátku osmdesátých let 20. století ještě zachycuje funkční hotel Thermia. V části zcela vlevo, kde již začínala ulice U Krupské brány, se dalo posedět v rušném snack baru. V roce 1912 vznikl právě tady vůbec první restaurační automat, který kdy Teplice měly.

Rudolf, který se v roce 1858 rakouské císařské rodině narodil. Podle záznamů z teplické kroniky však podnikavý hostinský přišel tragicky o život, neboť jej tady ubodal jeho čeledín vidlemi.

Od dob hostinského Püschla do konce 19. století prošel původní hostinec a pozdější hotel značnými proměnami. K budově postupně přibýly ještě další přístavby a v roce 1908 byl zcela renovován. Po roce 1912 přešel hotel do držení Franze Dittricha, který jej pak ještě dále vylepšoval. V této budově pak už roku 1912 otevřel nový hoteliér Dittrich první restaurační automat v Teplících.

Mezi hotelem a vedlejším domem Korunní princezna Štěpánka, směrem ke Krupské ulici, se dříve

nacházela zahrada s hezkou verandou, kde sedávali hosté a s oblibou sledovali dění na rušné ulici. Roku 1931 však vyplnila tento prostor čtyřpatrová budova, která spojila oba dříve samostatné domy do jediného rozlehlého hotelového celku.

Třebaže byl hotel Dittrich ve druhé polovině 20. století přejmenován na hotel Thermia, dlouho se o něm stále hovořilo jako o Dittrichu. Před řadou let přestala budova hotelu sloužit svým původním účelům a zůstala částečně opuštěná. V poslední době se však tento rozlehlý objekt v centru města opět probudil k životu, třebaže už nenabízí hotelové služby, které tady měly své dlouholeté tradice.

PAVEL KOVÁŘ